

Asia: VN/10659/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Palveluluokitukseen ehdotetut muutokset

Erityisesti sosiaali- ja terveydehuollon palveluihin sekä hallinto- ja tukipalveluihin esityt muutokset

Vuoden 2024 raportointiin esitettävät muutokset (liite 3) eivät näytä suoraan kohdistuvan kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointikokonaisuuteen. Yleisesti palveluluokituksia koskevien sisältöjen (liite 4) osalta KKV pitää kuitenkin mahdollisena, että jotakin palveluluokituksen mukaista palvelua tai sen osaa voitaisiin tarjota myös kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällainen palvelu tulisi raportoida myös kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointikokonaisuudessa (HKLMY). Julkisen sektorin on aina arvioitava itse, milloin se toimii samoilla markkinoilla yksityisten yritysten kanssa ja määriteltävä omasta toiminnastaan ne palvelut ja tuotteet, jotka suuntautuvat markkinoille.

Tililuetteloon ehdotetut muutokset

Erityisesti asiakasmaksukohtaiset ja perhehoidon tilit, ICT-tilit, lääkkeet ja hoitotarvikkeet (sisäiset tilit) sekä tulkkauspalvelut

-

Yhteisöt ja yksiköt / HTOLA

Hankintalain mukaisten sidosyksikköjen raportointi

HTOLT-raportointikokonaisuuteen (Tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt, liikelaitokset ja muut yksiköt, taulukkomallit ja liite 8) ehdotetaan uutta osakokonaisuutta (HTOLA t06), jossa ilmoitetaan kaikki sellaiset hankintalain 15 §:ssä tarkoitetut kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän sidosyksiköt, joissa hyvinvointialueen omistusosuus on suurempi kuin 0 % ja joita ei ole ilmoitettu muissa HTOLT-taulukkomallin raportointiosissa. Ehdotuksen myötä kaikki hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän sidosyksiköt tulevat raportoiduksi HTOLT-kokonaisuudessa.

KKV pitää ehdotusta kannatettavana ja muutosta tarpeellisenä. KKV toistaa liitteessä 8 esitetyt perustelut muutokselle. Näiden lisäksi KKV toteaa, että tietotarve HTOLA-raportointikokonaisuudelle on jatkuva, eikä tietojen kerääminen kertaluonteisella erillistiedonkeruulla ole siten mahdollista.

Uudessa HTOLA-raportointikokonaisuudessa raportoitavia tietoja hyödynnetään osana KKV:n julkisten hankintojen tutkimus- ja valvontatyötä. Sidosyksikkötietojen raportointia voidaan pitää tarpeellisenä myös kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon kehittämiseen ja ostolaskudatan julkistamiseen liittyvien tavoitteiden kannalta. KKV huomauttaa, että viraston tietotarpeiden lisäksi hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien sidosyksikkösuhteisiin kohdistuu runsaasti myös laajempaa kansallista kiinnostusta. Siten KKV pitää myönteisenä, että ehdotetun muutoksen myötä avoimuus hyvinvointialueiden sidosyksikköomistuksista lisääntyy. Näin tietoja hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien sidosyksiköistä voidaan hyödyntää KKV:n lisäksi myös muussa tilastointi- ja tutkimustoiminnassa sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tukena.

Muut huomiot

Tähän voit kirjoittaa kaikki muut huomiot ehdotetuista muutoksista

Kilpailulain 30 d § edellyttää, että hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja niiden määräysvaltaan kuuluvien yksiköiden on pidettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamastaan taloudellisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa sekä laadittava toiminnan tuotoista ja kuluista tilikausikohtainen tuloslaskelma, joka on julkinen ja esitetään tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona. KKV pitää myönteisenä, että hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta sisällytettiin Valtiovarainministeriön asetuksessa sovellettaviin raportointikokonaisuuksiin tilikaudesta 2023 alkaen, ja että kilpailulain 30 d §:ssä tarkoitettu eriyttämisvelvoite, sekä tilinpäätöksen liitetietona esitettävä tuloslaskelma otetaan huomioon Valtiovarainministeriön asetusluonnoksessa myös tilikauden 2025 osalta.

Hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät raportoivat kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toimintansa tiedot Valtiokonttorin taloustietopalveluun ensimmäistä kertaa toukokuun loppuun mennessä. Raportoinnin myötä tiedot hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta ovat keskitetysti kaikkien saatavilla. KKV pitää raportoinnin tuomaa avoimuuden lisääntymistä tärkeänä, sillä julkisen sektorin harjoittamalla elinkeinotoiminnalla voi olla vaikutuksia markkinoiden toimivuuteen. Talousraportoinnin myötä lisääntyvää tietoa voidaan hyödyntää KKV:n julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisten kilpailuedellytysten valvontatehtävässä. Tietoja julkisyhteisöjen kilpailullisesta toiminnasta voidaan hyödyntää myös laajemmin tilastointi- ja tutkimustoiminnassa sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tukena.

Valtiovarainministeriön asetusluonnoksessa ja sen liitteissä esitetyt tietovarantoon raportoitavat tietosisällöt poikkeavat kuitenkin laajuudeltaan ja sisällöltään kilpailulain 30 d §:n edellyttämistä ja siten hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien tilinpäätöksissään esittämistä tiedoista. Tulevien vuosien raportointitietojen perusteella voidaan arvioida, onko tällä vaikutusta talousraportointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen. Oikeasuhtaisen raportointivelvoitteen asettamiseksi voidaan KKV:n näkemyksen mukaan pitää tarkoituksenmukaisena, että raportoitavia tietosisältöjen lisääminen ja kehittäminen toteutetaan vaiheittain raportoinnin tuottaman tiedon ja saatujen käyttökokemusten perusteella.

Tuominen Maria
Kilpailu- ja kuluttajavirasto